FEESTZANG OP HET TWEEDE EEUWGETIJDE VAN 'S LANDS HOOGE...

François Halewijn

FEESTZANG

OP HET

TWEEDE EEUWGETIJDE

VAN 'S LANDS

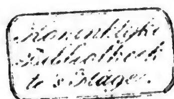
HOOGE SCHOOLE

TE LEYDEN,

Gevierd den Achtsten van Sprokkelmaand, 1775.

DOOR

FRANCOIS HALEWIJN.

FEESTZANG
OP HET
TWEEDE EEUWGETIJDE
VAN 'sLANDS
HOOGE SCHOOLE
TE LEYDEN.

America mooge op zijn goudtreſooren roemen:
'tGetulband Aſie op zijn' grooten paerelſchat;
ô Leyden! hun bezit is op geen' dag te noemen
Bij 't geen uw achtbre wal in zijnen kreits bevat.
Geen duurzaam heil ontſtaat uit rijke zilvermijnen;
Maar kommerlijke zorg, die 't gierig hart beknelt,
En ſteeds den laffen ſlaaf van 't geld, door boezempijnen,
In d'overvloed ontrust en in de weelde kwelt.
Geleerdheid is 't alleen, die aan de ſtervelingen
'tBeſtendigst aardsch geluk, 't genoeglijkst lot, verleent,
En 't aangenaamst vermaak der ondermaanſche dingen
Met voordeel voor 't belang van 't algemeen vereent:

Zij doet haar vriendenrij, bij 't grootste nut, ontvangen
De Liefde, 't Burgerschap en de Achting van 't Heelal:
Zij doet de onsterflijkheid voor noeste vlijt erlangen,
En hoort zich toegejuichd door dankbaar lofgeschal.
ô Achtbaar Leyden! roem op de onwaardeerbre gunsten,
Waarmeê de Alwijsheid u zo mildlijk heeft voorzien,
Waardoor gij 't Hof verstrekt der Weetenschap en Kunsten,
Daar alle Natiën Geleerdheid hulde biên.
Getuigen zijn hiervan zo veel doorwrochte boeken
Van schrandre Mannen, die, met onvermoeide vlijt,
In uw beroemde Stad, bij 't naarstig onderzoeken,
Der Letteroefening zich hebben toegewijd.
Wat luister immer blonk in 't letterlievend Romen:
Hoe 't wijsheidkoesterend Atheene ook was vermaard:
'k Zie, 't geen dit Stedenpaar ten top van eer deed komen,
In d'omtrek van uw' wal, ô Rhijnstad! saamvergaard.
Dit tuigt uw Hoogeschool, wier ruime wanden tonen
De juiste beelden van dien Hooggeleerden stoet,
Wiens schranderheid verworf de blinkendste Eerekroonen,
Waar 't goud des Diadeems in glans voor zwichten moet.
Gij toont hier Platoos aan, Tibullen en Galeenen,
Justiniaanen en beroemde Ciceroos,
Met Archimeden en geleerde Demostheenen,
Door kundigheid beroemd, in luister vlekkeloos.

Elk.

Elk beeldtenis vertoont een' diamant, vol glansſen,
Die 't glinſtrend hulſel van de wijze Pallas ſiert:
Een ſtar van de eerſte groote aan de Academie-transſen,
Wier leiding 't leergraag hart tot onderzoek beſtiert.
Van daar de zon verſchijnt met liefelijke ſtraalen,
Wier koeſterende gloed alöm herleeving baart,
Tot daar wij haar in 't west met majeſteit zien dalen,
Waart gij, Bataafs Atheên! twee eeuwen reeds vermaard.
Wat ſchonktge een groote reeks uitmuntende verſtanden,
Die Tempel, Raadhuis en der Burgermaatſchappij,
In 't vreêgezind gebied der vrijgevochten Landen,
Een voordeel gaven van de uitmuntendſte waardij!
ô Dankbaar Leyden! die, bij 't ſchel geluid der ſnaaren,
Der Oppermajeſteit uw geurige offers bragt,
Toen gij ten tweedemaal, naa tweemaal honderd jaaren,
Op 't plegtig Eeuwgetij der Almagts hulp herdacht:
ô Edele Amazoon! met meerder roem bepaereld
Voor uw ſtandvastigheid en moed in krijgsgevaar,
Dan ooit de grootſte Held, de ſchrik voor heel de waereld,
Op 't Capitool genoot door Rome's feestgebaar:
Wil nu ten tweedemaal ook 't vrolijk Eeuwfeest vieren,
Beſchouw op nieuw het loon van uwe dapperheid;
Een loon, veel grooter dan de blinkendſte Eerlaurieren,
Den Overwinnaar door de Aaloudheid toegeleid.

Let hoe 's Lands Hoogeſchool, door 't ſleutelſchild beveiligd;
 Uw teedre zorgen in uw muuren aanbetrouwd,
En aan de Weetenſchap en Kunſten toegeheiligd,
 Haar' vreugdegalm verheft nu zij deez' feesttijd houdt.
Deel nu in 't blij geluk van Pallas nijvre zoonen,
 Die in de Tempelzaal door lieflijk ſnaarentuig,
En welbeſpraakte taal hun zielgenoegen tonen,
 En noopen Overheên en Burgers tot gejuich.
Zie hoe de grijze Rhijn zijn blijſchap geeft te kennen,
 Die 't kunſtig vuurwerk op zijn' rug gewillig ſchraagt.
Zijn wensch is, dat Apol moog' ſchielijk zeewaart rennen,
 Opdat de blijſte nacht door hem niet word' vertraagd:
Zijn Stroomſtoet, wien hij thans de zorg heeft aanbevolen,
 Vormt zachte golfjes op zijn' kristallijnen vloed,
En wacht, wijl de oogen door veel duizend cieraên dolen,
 Een' avond, waar de dag in glans voor zwichten moet.
Juich, Leyden! 't Is nu recht de tijd om vreugd te tonen,
 Nu gij door Tabbaard, Ring, door Eermunt en Bonnet,
De Naarſtigheid met roem en glorie ziet bekronen,
 Waardoor ook luiſter aan dit Feest wordt bijgezet;
Dit Feest eischt ook uw vreugd, getrouwe Burgerſchaaren,
 Die onder uw' Cornel en Hopliên vaardig zijt,
Om niets ter plegtigheid van dezen dag te ſparen,
 Wiens nagedachtnis blijft der Eeuwigheid gewijd.

Gij,

Gij, die als Leydenaars beijvert Stads belangen,
En liefde kweekt in 't hart voor 't nut der Maatſchappij,
Laat heel de waereld nu 't volmaaktst bewijs ontvangen,
Van uwe erkentenis op 't dubbele Eeuwgetij!
En gij, ô Vreemdeling! Getuige van 't genoegen,
't Welk thans den Stedeling der oude Rhijnſtad ſtreelt,
Wil bij zijn blij geſchal uw vreugdegalmen voegen,
Zo 't eedelaartig bloed ook door uwe aadren ſpeelt.
't Moet gansch Europa, ja 't Heelal ten pligt verſtrekken,
Om meê te deelen in 't gejuich van 't Leidsch Atheên;
Wiens luiſter ſtaat bekend in all' des waerelds plekken,
Door arbeid van 't verſtand ten nut van 't algemeen.
Dus voegt het ieder ook met mij deez wenſchen te uiten:
„ Bloei, dierbre Hoogeſchool! in ſchranderen, die door
De drieſte Onweetendheid in haaren loop te ſtuiten,
Orakels worden in Minerva's Tempelchoor!
Steeds blinke Augustus Eeuw in Leydens achtbre muuren,
En ſpoore een ieder aan in 't uitgebreide Euroop',
Hier ſchatten op te doen, die 't woên des Tijds verduren,
En die Geleerdheid heeft voor zweet en vlijt te koop!
De Godgeleerdheid, de eer van alle Weetenſchappen,
Kweek trouwe Wachters aan voor Sions Kerk en Wal,
Die met de Kruisbanier voor 't ſpits van 't Bondvolk ſtappen,
Meſſias magt ten groei en 's Duivels rijk ten val!

De

De Rechtsgeleerdheid schenke aan Nederlands gewesten
  Staêg wakkre Mannen, waar de snoode List voor zwicht,
En die de Boosheid doen uit Bato's erf vernesten,
  Die hulplooze onschuld drukt en spot met deugd en pligt!
Geneeskunst leevere ons doorschrandere Avicennen,
  Die zich bevlijtigen der Artsenijen kracht,
't Gestel des Ligchaams en der ziekten aart te kennen,
  Tot redding en behoud van 't menschelijk geslacht!
Dat de eedle Wijsgeerte in elks hart heur heldre straalen,
  Tot zelfdoorzoeking en ontdekking van Gods hand
In all' de wond'ren der Natuur, doe nederdalen,
  Opdat al 't menschdom blijve aan 'sMakers dienst verpand!
Geen Kunst, geen Weetenschap, die niet in Leyden bloeïe,
  Tot nut van Kerk en Land en Burgermaatschappij,
Opdat deez Hoogeschool in naam en achting groeïe;
  Ja streeve alle andre ver in waaren roem voorbij!"
Dus hief mijn Zangeres, ô waarde Steêgenooten!
  Op 't dubbele Eeuwgetij der Academie aan.
De Liefde tot haar Stad kon d'ijver wel vergrooten;
  Maar wat baat lust, als kracht en hulp der Kunst ontstaan?
Des zietze op 't werk te rug met schaamte op haare wangen,
  En eischt, ô Broeders in de Poëzij! deez gunst:
Wilt eer dit zangstuk als een liefdeblijk ontvangen
  Voor mijn Geboorteplaats, dan als een proef der Kunst.

